

ABONAMENTUL

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4:50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirii”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Cuvântul Blajului.

La articolul nostru apărut cu titlul de mai sus primim următoarele rânduri:

Rectificare.

Toată suflarea românească dela noi s'a bucurat sincer, că în aceste zile de grea cumpănă, adunarea generală a „Albinei” a fost la înălțimea chemării sale, decurgând demn, liniștit, dar în acelaș timp, luând cu vot unanim și importante hotărâri cu privire la unele chestiuni de ordin organizatoric, necesare la institut.

Așa fiind, advertisementul D-Voastră la adresa reprezentanților blăjeni din acea adunare este de sigur fără rost și deplasat. Deplasate și fără rost sunt și recriminările D-Voastră de ordin confesional, pentru că altele sunt considerantele, care determină ținuta conducerii și acțiunilor institutului, iar nu veleitățile confesionale. Tocmai de aceea regretăm și detestăm sincer tendința D-Voastră de a provoca disensiuni confesionale și acolo, unde nu e locul lor.

Dar peste aceste dureri închipuite ale D-Voastră în cele din urmă am fi putut trece mai ușor, pentru că, la adevărat vorbind, nu le atribuim vre-o importanță deosebită pentru mersul lucrurilor dela „Albina”.

Cu totul altul este însă cazul, ce privește aceea afirmare a D-Voastră, că institutul nostru în anul trecut s'ar fi „clătinat din temelii” în urma greutăților, prin care a trecut. O asemenea afirmare categorică, lansată în organul mitropoliei gr.-cat. de Alba-Iulia, dacă ar fi adevărată, ar trebui să aducă o mare stricare unui institut de credit.

Din norocire însă pentru „Albina”, afirmarea D-V. e cu desăvârșire lipsită de adevăr. E prea ade-

vărat, că institutul în timpul din urmă a trebuit să treacă peste unele greutăți, temporale și excepționale, datorite în primul rând situațiunei create prin războiul de lungă durată, iar în rândul al doilea prin depărtarea fostului director dela conducerea institutului în împrejurări cu totul anormale, precum și prin unele măsuri excepționale, ce a ținut guvernul țării să ia față de „Albina”. Avem însă marea mângâiere a putea susține cu toată încrederea, că institutul a trecut cu bine peste toate aceste incontestabile greutăți.

Întru confirmarea constatărilor noastre, ținem să accentuăm următoarele fapte, despre al căror adevăr oricine se poate convinge în birourile institutului:

a) Operațiunile institutului, profitul curat al anului și considerabilele sale rezerve latente nu au suferit nici o schimbare radicală față de trecut;

b) Institutul este onorat din partea clientele sale vechi cu aceeași încredere neștirbită ca și în trecut, și

c) Cursul acțiunilor institutului se află în continuă creștere progresivă.

A vorbi deci în asemenea împrejurări de clătinarea din temelii a institutului „Albina” este puțin serios, și din partea noastră nu putem decât să regretăm sincer ținuta „Unirii” față de primul nostru institut de credit.

Din ședința direcțiunii institutului de credit și economii „Albina”, ținută la 23 Maiu 1916.

Iosif Lissai
director.

Dr. I. Mihu
președinte.

Arma contra „pocăiților”.

Stăm în fața unei primejdii, asemenea căreia puține au amenințat biserica și neamul nostru, — și aceasta este: secta „pocăiților”.

Veștile sosite din toate părțile locuite de români ne spun, că secta aceasta aproape

pretutindenea face cuceriri printre românii ambelor biserici.

Azi când vrăjmașii bisericii vorbesc dulce poporului: că poate trăi și fără preot; nu-i de lipsă să-și boteze pruncii cu preotul; poate să se îngroape și fără de preot etc... azi, între atari împrejurări, dacă preotul vrea să corăspundă sfintei sale misiuni, trebuie să învețe des, să predice și să predice... pentru că aceasta este cea mai de frunte armă contra „pocăiților”.

Și deoarece scris cetitul din ce în ce se lățește tot mai tare și poporul începe a ceti și a deveni dornic de a se cultiva prin lectură, preoțimea trebuie să exploateze și acest mijloc în interesul misiunii sale. În favorul scopului sau preoțimea trebuie din toate puterile sale să conlucre la răspândirea cărților bune prin popor. Iată, de ce salutăm cu cea mai vie bucurie revista Dlui Dr. Brînzeu „Calea vieții”.

După predică, aceasta va fi cea mai puternică armă contra „pocăiților”.

Departa de comună, pe munți și între păduri, în căsuțele cele mai îndepărtate de biserică, — unde cu greu ajunge cuvântul preotului, vor ajunge aceste broșuri, și vor sămăna sămânța cea bună a adevărului și vor neutraliza veninul sectei „pocăite”.

Prețul bagatel de 30 fileri, ne întărește în convingerea, că nici nu-i vorba de ceva afacere de șeft, ci de o întreprindere desinteresată și de o importanță colosală menită singur de a apăra împotriva lupilor răpitori Sionul sfintei noastre biserici! Sperăm, că nu va fi preot, carele să nu înțeleagă și să nu fie în curat cu importanța întreprinderii acesteia. Deci să nu fie comună, în care să nu să desfacă cel puțin 5—10 exemplare.

Preoții plătească-le din tasul bisericii broșurile acele, apoi le împărțească între știutorii de carte spunându-le, ca prețul lor, — când vor putea, — să-l solvească în tasul bisericii.

Banii tasului credincioșii îi dau, și dacă noi o parte bagatelă din ei o folosim, pentru că să le cumpărăm „mâncare sufletească”, eu așa cucer, că nu am păcătuit, ci din contră, ne-am făcut datorința, conlucrând pentru cultivarea spirituală a credincioșilor și sprijinind una dintre cele mai puternice arme contra „pocăiților”.

Dr. Paul Luran.

Un compromis. — Dl Dr. Nicolae Vecerde, scrie în „Gazeta Transilvaniei” următoarele:

„Deodată și în nex cauzal cu raportul ei general asupra anului 1915, direcțiunea „Albinei” a mai prezentat acționarilor acesteia, întruniți în adunarea lor generală dela 13 crt. și o declarație pe care a cetit-o, în calitate și funcția sa de președinte al adunării, dl Dr. Eusebiu Roșca, primul vicepreședinte al direcțiunii. Aceasta declarație nu era prevăzută în ordinea de zi a adunării generale, dar a fost prezentată în cadrul acesteia și anume îndată după punctul întâi și înainte de a se fi deschis dezbaterile asupra punctului al doilea. Cetită în ședință deschisă și publică și fiind de față peste 100 de acționari: nu mai poate încăpea nici un fel de discuție asupra faptului, că declarația aceasta a fost făcută în plină publicitate!

Nu este și, așa cred eu, nu poate fi nici un singur motiv acceptabil, care ar putea împedeza publicarea textului în întregime al acestei declarații în unul din ziarurile noastre d. e. în „Revista Economică”.

Dupăce „Drapelul” Nr. 51 ex 1916 a pus în vedere cetitorilor săi că va publica textual aceasta declarație, dupăce „Unirea” a vorbit despre această adunare generală așa cum vedem în „Cuvântul Blajului” din numărul ei dela 16 crt. și în fine dupăce și „Revista Economică” dela 20 crt. publică, în locul textului cetit în adunare, numai un rezumat: este în interesul bine înțeles, al operei de regenerare și reorganizare în genere și al bunului început, făcut prin adunarea generală dela 13 crt. Îndeosebi, ca declarația să se publice cât mai curând și în întregime, așa cum a fost ea cetită.

Eu pot să afirm însă deja acum, fără nici o teamă de vre-o contestare serioasă și bazată, că declarația din chestiune a fost și este numai o concretizare stilară, mai mult ori mai puțin izbutită, a unei transacțiuni,

al unui compromis, făcut asupra operei de regenerare și reorganizare dela „Albina” în urma tratativilor din 11 și 12 crt. în Sibiu, între acționarii grupați în jurul d-lor Dr. Ioan Mihu și Anton de Mocsonyi, reprezentați la tratativele zise numai prin dl Dr. I. Mihu, și între direcțiunea institutului așa cum era ea compusă și constituită înainte de adunarea dela 13 crt. și că condițiile esențiale ale acestui compromis le-au mai fixat și alții!”

„Cu alt prilej am arătat cum fericiții noștri înaintași, întruniți în Congresul constituant național bisericesc dela 1868 încă au făcut un compromis din care a rezultat frumoasa autonomie a bisericii noastre gr. or. române din patrie. De ce n'am fi putut face un asemenea compromis, și cu privire la opera de regenerare și reorganizare a „Albinei”?

Lucrul de căpetenie a fost și este ca: Singurăticele stipulațiuni, idei și intențiuni, cari formează toate laolaltă, conținutul compromisului, să fie — independent de stilizarea lor afirmativ greșită! — respectate în întregime și după corectul și adevăratul lor înțeles; să fie apreciate și interpretate cu o bunăcredință neexceptionabilă și apoi înlăptuite în mod absolut cinstit!”

Orfelinatul din Blaj.

— Comunicatul comitetului central executiv. —

Lista de aproape patru mii și jumătate coroane a contribuțiilor de azi, în care, anume să fi umblat, parecă nu puteam pune mai potrivit alătura toate straturile societății noastre românești, se prezintă ca un frumos mozaic, din care se desprinde cântecul de vrajă al aceluiaș scop măreț: *ajutorarea odraslelor celor morți pentru idealul nostru al tuturor*. Alătura de ofertele băncilor, cari își țin

de elementară datorință a ne sări după puteri în ajutor, stau sumele frumoase, uneori chiar *impunătoare*, ale colectelor făcute între bătrâni și tineri, mireni și clerici, bărbați și femei intelectuali și țărani, civili și militari. Cu adevărat »toată suflarea românească« este angajată astăzi, ca nici când mai înainte, pentru realizarea unui gând adânc *creștin* și foarte *românesc*.

Fără ajutorul puternic alui *Dumnezeu*, nu se putea ajunge la așa o mișcare, și acest gând ne face nespuse de încrezători în rezultatul final al întregii acțiuni.

*

Contribuirile mai noue sunt acestea:

1. *Colecta pâr. Dr. Augustin Tătar între credincioșii săi din Șeulia-de-câmpie: 1,414.58 cor., iar în naturalii 37 ștergare, 30 coși de pânză, 8 merindări, 8 lepedee, 1 față de perină, 1 perină, 1 sumănaș, 1 căm. și 1 față de masă în preț de 174.— Total: 1588.58 cor.*

Dr. Augustin Tătar preot . . .	100.—
Ioan Maier l. George econom . . .	127.10
Alexandru Vancea, econom . . .	91.50
Un anonim	79.50
Alexandru Caliani, proprietar . . .	73.90
George Borz cantor și Dănilă Orosfoian	câte 43.—; Alex. Ormenișan 41.50; Simion
Dâmbean 40.—; Vas. Iclânzan 33.—; Iacob	Ormenișan l. Vas. 31.30; Iacob Turc 25.—;
Ioan Câmpian iun. 22.70; Io. Iclânzan l.	Ștef., Ștef. Moldovan, Vas. Micușan, și Io.
Vancea a Axiniei câte 21.50; George Rus	21.30; Alex. Vărbegyi, Gh. Runcan, Iac. Chio-
rean l. Gh. și Glig. Runcan câte 20.—; Io.	Pădurean 16.30; Val. Câmpian 13.30; Vas.

FOIȚA.

Conferență

cetită în sinodul tractului protop. al Holodului, de VICTOR POP, adm. prot.

(Continuare.)

Cu apariția lui Hristos să încheie cele mai dureroase pagini ale istoriei omenesti și prin El își face intrarea în lume cea mai adevărată și mai reală concepție despre lume și locul omului în scurgerea neîntreruptă a vieții. „Ce ar folosi omului de ar dobândi lumea toată, iar sufletul său și-l va pierde”, fiecare suflet omenesc este câte un centru al universului menit să-i servească pedestal în desfacerea forțelor sale cel mai prețios mărgăritar al ființei, pentru care însuși Dumnezeu s'a coborât din eternele sale țări de glorie și pentru care nu a socotit a fi preț prea mare nici sângele Fiului său unul născut. Ce perspective grandioase! Singur sufletul e ceva-e totul, pe când universul cu dimensiunile sale nemărginite e nimic în fața lui Dumnezeu. Toate câte sunt pentru suflet s'au făcut, neenumerății sori și milioanele de stele pentru el își continuă

cursul neîntrerupt în vădud, forțele fizice și a chemiei își desvoaltă energiile și produc nesfârșitul șir de variate și minuni și frumuseți pentru el, pentru el își cântă priveghitoarea în seri de Maiu neîntrecutele triluri și ghiocelii își ridică floricele caste în prima bătae a razelor de primăvară tot pentru el, ca în acest cadru maiestos să se poată pe sine forma după chipul ce i-l'a imprimat Dumnezeu creator. Acest suflet, po-doaba și scopul creațiunii, a venit Hristos să-l ridice din haosul aberațiunilor la lumină, ca să recunoască pe sine, valoarea sa și recunoscându-o să se refacă pe sine sprijinit de brațul Lui puternic, care lucră prin darurile sale.

Dar Dl Hristos nu a dat numai teoria unei vieți frumoase omenesti, ci însuși luând trup a trăit în mediul nostru de viață omenescă, în mijlocul multelor noastre neajunsuri o viață excepțional de armonioasă, în contradicțiile vieții: sărăcie, neajunsuri și suferinți, au fost împăcate, întruchipând astfel în sine prototipul și idealul unei vieți omenesti adâncită și elevată.

Hristos Domnul și-a plinit misiunea sa în momentul când de pe cruce a rostit acel „Consummatum est”. Ne-a învățat tot ce trebuie să credem și ne-a arătat prin viața sa tot ce trebuie să facem, ca viață și feri-

cire să avem. Acum e rândul nostru ca opera lui să o continuăm. Modelul îl avem desăvârșit, nu restă prin urmare decât să luăm în mână dalta și să cioplیم în masele brute pânace din ele vor eși la lumină suflete frumoase, din cari să respire armonia păcii interne și în cari să jubileze inteligența și virtuțile lui Hristos: umilința și credința, mila dragostea și speranța biruitoare. „Mergând învățați toate neamurile, botezându-i...” iată în concret mijloacele date de Hristos pentru refacerea vieții omenesti, propovăduirea evangheliei prin care sunt deslegate toate problemele existenței, iar al doilea mijloc împărtășirea cu ss. Taine, isvoarele nescate ale darului și miloi Dumnezeesti, fără de care perfecțiune omenescă nu se dă. Aceste sunt condițiunile neapărat de lipsă pentru o viață frumoasă, ca mintea să afe răspuns la toată problemele, cari li cer în mod impetuos deslegare, ca astfel să-și poată întocmi viață armonică în toate manifestările ei și aceasta singur prin lucrarea supranaturală a darului Dumnezeesc.

Cum am accentuat și în vorbirea inaugurată a sinodului protopopesc din anul trecut, geniile omenimii din toate vremile încă au căutat să dea soluție problemelor ardente ale vieții, mai cu seamă în veacul trecut și în prezent s'au făcut sforțări uriașe

Văcar I. Sim. 11'60; P. Văcar I. Io. 11'50; Ios. Chiorean 11'30; Ștef. Pop, Indr. Moldovan, Chir. Țigorean, Tod. Pop, Io. Duma, Șt. Sanda, Dum. Maier, Glig. Toma, Iac. Duma, Const. Florea, Vas. Moldovan, Sim. Duma, Iac. Toma, Petru Chiorean, Mih. Turc, Il. Metea, Mih. Cubleşan, Ana Boitoș, Io. Florea, Io. Ormenișan, Io. Chiorean, Io. Turc, P. Florea, P. Pop, Glig. Toma, Ios. Moldovan, Gav. Strat și Dum. Pop câte 10—; Nich. Borz, Andr. Caila, Ir. Socol, Io. Florea, Glig. Maier, Tod. Sărac, Irina Runcan și Ach. Duma câte 6—; Mih. Toma, Tod. Toma, Indr. Runcan, Gh. Falca, Io. Metea, Iac. Man, Gav. Ormenișan, Matr. Birlean, Mih. Birlean și Ios. Crețiu câte 5—; Ios. Rusu, Gh. Falca, Dum. Maier, Mih. Pop, Io. Moldovan, Gh. Ghiurca, Sim. Văcar și Il. Orosfoian câte 4—; Io. Dimbean și Io. Câmpean câte 3—; apoi alți 23 credincioși restul de 46—.

Naturalii: Ilica Iclânzan preț de 14—; Ma. Cubleşan pr. de 12—; Ma. Turc de 10—; Ma. Dimbean de 9—; Ma. Buș, Irina Pop și Ma. Văcar de câte 8—; An. Vancea și Mar. Maier de câte 6—; Tod. Moldovan și Ana Țigorean de câte 3—; Nast. Pădurean și Anisia Sanda de câte 2'40; apoi alte 43 credincioase în prețul restului de 76'20.

2. *Colecta prof. Iuliu Maior și a dlui Moise Baltă funcționar, între cunoștinții din Budapesta:* 433'50 cor.

G. Groza (care a promis că la deschiderea orfelinatului mai dă de sece ori pe atâta). . . 100—
Iuliu Maior, profesor. 50—

Augustin Maior inginer și Alex. Precup of. sup. la poștă câte 30—; N. N. și Dum. Achim câte 20—; Dr. Vas. Pinte medic (Lugoj) 15—; M. Chișanu funcționar min., Valer Pop funcționar, N. Solomon, Sabin Anca, Dr. Io. Chișu, Ovidiu Hulea, Augustin Cosma, Ștefan Roșian, Petru Ilieș, N. N., I. R. și

în aceasta direcție. Filozofia zilelor noastre braț la braț cu științele practice lucră din repunerii pentru ridicarea nivelului vieții omenești. Invenția lui Gutenberg perfecționată ne copleșește, cu adevărat potop al produselor intelectuale toate zilele ne aduc senzații noi, teorii noi, cari toate pretind că au dat tâte vieții. Filozofia modernă afirmă irevocabil, că a aflat taina existenței și în urma ei vin savanții de toate speciile să-și facă concluziile și titlușc fel de fel de teorii iuridice, economice și sociale. Științele practice țin și ele pas cu pas cu cele teoretice, cu ajutorul invențiilor ingenioase scot la lumină comori nebanuite, economia rurală își încoardă toate puterile ca să crească productivitatea pământului la maxim, tehnica ne surprinde prin mijloace noi de comunicație.

Acum să-mi fie permis să întreb dacă filozofia șgomotoasă, progresele tehnice și economice au dus înainte viața omenească spre idealul dorit, spre îndestulirea și fericirea generată? Nu neg valoarea culturii zilelor noastre, pentru-ă prin ea s'a dezvoltat mult conștiința și dorul de mai multă fericire a crescut, dar mijloacele chemate să îndestulească acest dor nu sau înmulțit în proporția pretențiilor, pentrucă — precum constata șoc ologa — acelea f rmeză și azi posesiunea și privilegiul celor puținii, pe când cei mulți și duc zilele în neajunsuri.

Va urma.)

Dr. Vict. Pocol câte 10—; Moise Baltă 7'50; Livia Rebreaan, Fam. I. Rebreaan, Vas. Ona și Liviu Ursu câte 5—; I. Victor Vlad 4—; Ana Vlădulescu 3—; apoi alți 7 contribuenți restul de 14— cor.

3. *Colecta păr. Victor Neamțiu între credincioșii săi din Șoroștin:* 400— cor.

Victor Neamțiu preot și soția 100—.
Teodor Țiglar inv. penz. și vecinătatea din „strada Morii“ câte 30—; Maria O. Opreș 15—; Lengyel Jakab subnotar, Ioan Bian cu soția, Ionel Bian cu soția și Maria Hadăr câte 10—; Colecta cu disc în biserică 9'30; Ion Tomuța Ilea iun. 8—; Nic. Bian și Io. Coțofan Ionaș câte 6—; Istian Tomuța, Saveta Onofreiu, Visalou Vintilă și Petru Sitea sen. câte 5—; Chir. Câmpean, Io. Tomuța Georgi, Ma. Lața I. Dum., Ma. A. Tomuța, Sofia Șerb, Vas. Feisan, An. Șerb, Nic. Tomuța iun., Mia Palcu și Nic. Băndean câte 4—; Vas. Vintilă, Nic. Onofreiu, și Ma. Sitea I. Petru câte 3—; apoi alți 59 credincioși restul de 76'70.

4. *Colecta doamnei Rea-Silvia Crăciun n. Ungur, soție de notar, între Românii din Tohanul-vechiu:* 228'90 cor.

Nic. Crăciun cu soția Silvia . . . 50—
Ana Io. Crișan soție de inv., și Titus Popoviciu învățător câte 20—; Ana Eva n. Muscan 15—; Gh. Cismaș, Maria I. Strimtu și Ana N. Cismaș câte 10—; Io. Aft Popa 8—; Iosif N. Popa, dna Elena G. Grozea și Maria G. Coanta 6—; Nic. Voda inv. penz. 5—; Ana N. Fera și Ioan Rusu câte 4—; Olimpia Sp. Bobinca și Ana Sp. Radu câte 3—; Tinca N. Mitarcă 2'50; apoi alți 29 contribuenți restul de 45'40. Iar Ana Sam. Mitarcă a dat naturalii în preț de 5—.

5. *Colecta păr. Victor Barna între credincioșii săi din Bălcaciu:* 213— cor.; iar *naturalii:* 32 ștergare, 8 cămeși, 6 lepedee de lână, 6 lepedee de pânză, 6 perini, 3 iușe, 3 șurțe, 2 1/2 coși de pânză, 1 păr. pant., 1 servetă, 1 rochiuță, 1 cârpă de cap în preț de 309—. Total în preț de 522—.

Ioan Baci sen. cu Maria 12—; Anica Stoia, Nic. Mărginean, Io. Muntean sen. câte 6—; Vas. Bradu, Aur. Todoran, Io. Popa, Nic. Dodu, Aron Popa, Nic. Cristea, Alex. Toma câte 5—; Io. Stoia, Io. Cristea, Il. Turcu câte 4—; Io. Gâlțean, Io. Blaga, Nic. Teunean, Io. Notariu, Pilu Vama, Gav. Glogovețan, Elie Folea, Io. Huciu, Io. Baci iun., Dum. Turcu, Io. Teunean sen. câte 3—; apoi alți 58 credincioși restul de 103— cor.

Naturalii: Maria Herepean preț de 32—; Ileana Popa pr. de 18—; Vict. Mărginean pr. de 17—; Ana Gligor, Anica Păpară și Maria Muntean câte de 16—; Anica Boți de 9'50; Sanda Notariu, Ma. Teunean, Ma. Boti și Iova Gorți câte de 8—; Elis. Gejan și An. Teunean câte de 7—; Todora Nuțu, Raf Folea, Pal. Ignat, Gafia Gejan, An. Sicrea, Ma. Dodu, Ma. Morariu și An. Glogovețan câte de 6—; Nuța Chirilă, Raf. Toma, Mă. Ivan, An. Cristea și Vărv. German câte de 5—; An. Turcu, An. Mailat și An. Folea câte de 4—; apoi alte 24 credincioase în prețul restului de 48'50.

6. *Colecta păr. Alexandru Anca între credincioșii săi din Chiraleș (dieceza Gherlei):* 114'90 cor.

Alexandru Anca, Susana Anca și Virgil Baci câte 20—; N. János 10—; apoi alți 33 credincioși restul de 44'90 cor.

7. *Colecta stegarului George Pecurariu stud. med. (Cluj) între soldați de-a reg. 23 de honvezi:* 87—.

Aur. Bogdan 20—; Vas. Surpău steg. și Dănilă Tecău s.-loc. câte 10—; Victor Musca steg., Andr. Nistor și cad. Ioan Giula câte 5—; Gh. Pecurariu 4—; apoi alți 15 soldați restul de 28—.

8. *Colecta fruntașului George Birlea dela o grupă de artileriști din Trebinje:* 63'42 cor.

Locotenenții Dr. Ioan Victor de Vancea, Dr. Ioan Pop și Bezaung câte 10—; Ionica Aldea 5'60; Chirilă Dumitrean 3'22; Ioach. Oul 2'80; Dum. Manta 2'40; Gh. Birlea și Nic. Rachită câte 2—; apoi alți 18 artileriști restul de 15'40.

Sumarea colectelor:

Colecta 1:	K. 1,414'58
” 2:	433'50
” 3:	400—
” 4:	228'90
” 5:	213—
” 6:	114'90
” 7:	87—
” 8:	63'42
	Laolaltă K. 2,955'30

Alte contribuiri:

„Furnica“, institut de credit și economii, Făgăraș	K. 1,000—
„Teologii români“ din Seminarul central (Budapesta)	300—
„Sătmăreana“ institut de credit și economii, Seini	100—
Ioan Roman subjude Gyszmiklós	50—
Ioan Sonea adm. prot. (Reteag) dela credincioșii săi (colectă destinată la început pentru ajutorarea „tam. Moșilor“).	34'30
N. N.	20—
„Codreana“ din Băsești întru pomenirea păr. Traian Nemeș, fost membru în direcțiune	10—
	Suma K. 4,469'60
	Suma din Nr. 53 „ 217,705'29
	Suma totală K. 222,174'89

O rugare: Pentru a ne ușură munca migăloasă împreună cu publicarea colectelor, P. T. dd. colectanți sunt rugați să aranjeze listele de colecte după norma cum se obișnuște publicarea lor în aceste coloane. Deosebit ne rugăm, ca în listele colectelor de *vesminte și altele* să însemne și prețul lucrurilor date de fiecare contribuēt.

Comitetul central executiv.

Rășboiul european.

Luptele de pe frontul italian continuă cu vigoare dela început. Ciocniri marcante au obvenit pe sectorul dela Sugana unde trupele austro-ungare au cerit localitatea Civaron și culmea Elfer, întregă valea dela Posina superioară e în posesiunea trupelor noastre. Spre nord de Arsiera a fost o încăerare sângeroasă între armata austro-ungară și italiană. Lupta aceasta, ce a durat șapte ore, s'a sfârșit cu retragerea inamicului din pozițiile situate aici și cu părăsirea pădurii ce e spre nord de Monte Cimora. Asupra gărilor dela

Battale, Bari, Schipichiene avioanele noastre au aruncat mai multe bombe.

Trupele germane au secerat noi învingeri pe țărmii ostici dela Maas. In luptele Douamont inamicul a fost silit să se retragă spre sud, prin ce Germanii au făcut prizonieri 600 ostași și au capturat 12 mitralieze.

De pe celelalte fronturi rapoartele oficiali nu ne relatează nimic.

Informațiuni.

Rugăm pe P. T. abonenti cari sunt în restanță de pe anii trecuți, oum și de pe anul curent, — să binevolască a ne trimite prețul foaiei.

Red. și Administrația.

Episcopul Lugojului la Gherla. Din Gherla ni-se scrie: Zile de Sămbătă 20 și 21 Maiu au procurat românilor din Gherla mulțumiri și satisfacțiuni ce-au ieșit din cadrul comun. Sămbătă au avut primele examene la școala de fete românească, înființată de fericitul episcop Vasile Hossu. La aceste examene au asistat P. S. Sa Episcopul Lugojului Dr. Traian Frențiu, apoi comisarul guvernului, Dr. Iosif Siegescu, prelat papal, în calitate de președinte al comisiei de examinare. Rezultatul examenului a fost strălucit. Drăguțele eleve române au arătat o pregătire specială, dând răspunsuri exacte, satisfăcătoare. Laudă se cuvine Directoarei școlii, d-rei Livia Coroianu, care s'a arătat ca o pricepută și distinsă conducătoare a acestui așezământ.

Comisarul guvernului care de obicei se arată foarte rezervat în aprecieri, de data asta s'a exprimat în termeni elogioși de progresele frumoase realizate în aceasta școală românească.

Duminecă, P. S. Sa Episcopul Lugojului Dr. Traian Frențiu a hirotonisit 8 preoți. P. S. Sa a fost obiectul unor vii manifestații de simpatie din partea românilor din Gherla. Atât Episcopul cât și comisarul guvernului, d. Dr. Siegescu au fost oaspeții vicarului episcopesc, d. I. Geolgiu.

Seara, elevele școlii de fete au aranjat o prea frumoasă serenadă în onoarea oaspeților.

„F. P. R.“

Aniversarea familiei domnitoare din România. În 20 Maiu s'au împlinit 50 ani de când decedatul Carol I din familia Hohenzollern a fost încoronat de domnitor al regatului român. Ziua aceasta memorabilă a fost serbată în întreagă țara cu solemnități mari. La București a avut loc defilarea de trupe, cari au fost luate în revistă de membrii familiei regale a guvernului și de autoritățile administrative.

Incheierea împrumutului de războiu ungar. Subscrierile pentru al patrulea împrumut de războiu ungar s'au terminat Marți. Rezultatul întrece toate așteptările. La 17 institute financiare din Budapesta s'au semnat în total 1534.7 milioane coroane, față de 1491.7 milioane la al treilea împrumut de războiu. Încă nu se cunoaște rezultatul tuturor subscrierilor din provincie.

Arhiepiscopul Scepticki către Seminariștii săi. La adresa de felicitare de ziua onomastică, adresată la timpul său de seminariștii din Lemberg mitropolitului lor a sosit din Kursk următorul răspuns: „Iubiți frați! Vă mulțamesc din inimă pentru aducerea aminte, Dumnezeu se Vă răsplătească. Într'un moment însemnat al vieții voastre Dumnezeu v'a chemat în slujba bisericii, într'un moment când mai mult are lumea lipsă de jertfe și de bărbați, cari de bună voie să-și dedice viața iubirii deapropelului și rugăciunii. Vă doresc cu sf. Pavel, — spiritul înțelepciunii și al adevărului — ca să puteți pricepe marea însemnată a chemării voastre. Aș vrea bucuros să știu, cine conduce acum Seminarul, câți sunteți și cari sunt noii veniți? Împliniți-Vă datorința, rugați-Vă pentru mine și pentru ceilalți frați ai voștri duși în Rusia. Andrei, arhiepiscop.“

Soartea lui Scepticki. Ziarul ucrainist „Sloboda“ din America de nord spune, că unii membri ai „Crucii roșii nordamericane“ au primit următoarele știri despre felul cum e tratat în timpul din urmă arhiepiscopul Scepticki în Kursk, unde e internat: Ministrul poliției a încunoștințat pe arhiepiscopul prizonier că a fost îndrumat să-l țină sub paza cea mai strictă. Această poruncă a fost executată punctuos și până acum, și dacă totuși din când în când mai are bietul arhiepiscop și câte-o zi senină, asta are a o mulțami câte unui paznic mai bun la inimă. Mitropolitului nu-i stă în voie să cerceteze biserica catolică. Plimbările îi sunt îngăduite numai în curtea închisorii, până la 9 ore dimineața, dar și atunci sub escortă dublă. Liturgia o poate celebra numai în chiliuța lui. Dignitatea lui de mitropolit nu e recunoscută oficial. Nu-i este iertat să vină cu cu nimeni în atingere. În Kursk este o bibliotecă mare, dar mitropolitului îi este îngăduită numai citirea operelor rusești.

Catolicismul în Irlanda. De prezent în Irlanda sunt 3,320.000 catolici și 1,150.000 acatolici. În cele 4 provincii bisericești de Armagh, Cashel, Dublin și Tuam sunt 24 dieceze, 1114 parohii, 3000 preoți seculari, 190 mănăstiri de călugări și 408 mănăstiri de călugărițe. Scaunele episcopesci sunt cea mai mare parte de origine antică, unele dintre ele ne dau seria episcopilor începând cu veacul 5-lea ori al 6-lea. Prigonirea catolicilor din partea regimului englez în cei din urmă 50 de ani a avut rezultate dure-roase, numărul lor a scăzut cam cu 1.200.000 suflete. Episcopii Irlandei, într'o epistolă pastorală adresată diecezelor lor în timpul mai nou, au făcut promisiunea cabinetului englez privitor la îmbunătățirea situației irlandezilor și împlinirea datorințelor lor religioase.

Chestii confesionale în Duma rusească. Ziarul „Czas“ din Cracovia anunță: Foile din Petrograd se ocupă încontinuu și cu deamănuntul de proiectele depuse în Dumă privitor la abrogarea legilor cari vatămă libertatea religioasă. Deputatul-preot Maciejewicz a depus un proiect de lege, îndreptat direct contra legilor excepționale la cari a fost supuse biserica catolică. Acest proiect prevede libertatea de a încheia căsătorie și de a crește pruncii născuți din căsătoriile mixte după libera voie a părinților de a statori ei înșiși limba de propunere a religiei

în școli, libertatea de trecere la biserica catolică conform ucazului din 17 Aprilie 1905 fără de formalitățile legale atât de greoaie de pân' acum, ci numai prin simpla declarație făcută înaintea autorității competente. Catolicii vor fi îndreptățiți să întemeieze mănăstiri, societăți religioase și fraternități, iar impozitul cultului ortodox, la care pe nedreptul au fost supuși și catolicii — va fi abrogat.

Mari transporturi de ghete în Rusia. „Vecernaja Vremja“ are informația, că Rusia a primit din America 12 milioane perechi de ghete pentru ostași.

Circularea postei de războiu. În urma schimbărilor obvenite, colete se pot trimite, pe lângă observarea condițiilor din vigoare, la următoarele poste de războiu: 6, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19, 19—II, 20, 22, 22—II, 22—III, 23—31, 33, 35—44, 46, 47, 50—54, 56—63, 66—68, 70—72, 74, 75, 77—81, 83—92, 94, 96, 97, 99—112, 115, 116, 116—II, 116—III, 118, 119, 123, 126, 126, 128—130, 132, 136—139, 141—146, 148, 149, 154—156, 158, 160, 162, 164, 169, 171—174, 176, 179, 180, 182, 185, 186, 189, 200—202, 204, 206—210, 212—216, 219, 220, 222, 223, 225—228, 230—234, 236—238, 241, 242, 251, 253, 254, 264, 265, 284, 301, 301—II, 301—III, 303—306, 309—314, 320—322, 324—331, 341, 350, 251, 351—II, 351—III, 352, 353, 355, 501—507, 600—615, 620, 630, precum și în Serajevo și pe teritoriul din Serbia și Muntenegru ce e ocupat de trupele austro-ungare.

Cinema „Edison“ din Blaj, Duminecă în 28 Maiu va reprezenta următorul program:

1. Noi susceperi din războiul mondial.
2. Cănele Satanei partea III (STAPLETON) din seria cu renume mondial Connan Doyle, în 3 acte.
3. Conteșe, (comedie) în 3 acte.

A apărut:

— Hora —

cea mai nouă piesă muzicală pentru pian compusă în stil concertant, muzică modernă cu motive naționale, de tinărul Laurean Nicorescu, care înainte de izbucnirea războiului a fost elev distins al cursului de cant și compoziție la academia din Viena. Hora se estinde pe 6 pagini și se poate procura numai dela preotul Ioan Nicorescu în Curtiei (Kürtös) comit. Arad, prețul 3 cor. plus 20 fil. porto.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suciu.

Moșie de exarândat.

În hotarul comunei *Oroiul-săcuiesc*—Székelyuraly, cott. Murăș-Turda — se află de exarândat o moșie de circa 300 (treisute) jugăre. **Terminul de exarândare:** toamna anului curent (1916) respective primăvara anului viitor (1917).

Cu amănunte servește:

văd. **Carolina C. Codarcea,**
CLUJ (Kolozsvár) Majális u. 1.